అవగాహన

కప్పగంతుల మల్లికార్జునరావు

అవధాని క్రియాశీల రాజకీయ నేత కాదు. కానీ ఒకానొక రాజకీయపార్టీ సిద్ధాంతానికి భాష్యకారుడు. ఆ పార్టీ నాయకులు అయన్ని మహర్షిలా భావించి గౌరవించేవారు.

కాలక్రమాన రాజకీయ నేత లంతా ధనవంతులయ్యారు. ఒక్కగా నొక్క కూతురు మలయవాసినికి వివాహం చేయటం కష్టమయినప్పుడు అవధాని పెంచుకొన్న సిద్ధాంత భ్రమలు తొలగిపోయాయి.

ఒకప్పుడు తండ్రి వాడిన కొన్ని పడిగట్టు పదాలని మలయవాసిని చిలకలా నేర్చుకొంది. తండ్రి వాగ్ధాటి అబ్బింది. చిన్నపాయింటు వుంటే చాలు—సాలెగూడులా ఆ పాయింటు చుట్టూ పెద్దగూడు అల్లి ప్రత్యర్థిని యి[illegible] వేస్తుంది. అవధాని ఆమె ధోరణి మార్చాలని ప్రయత్నించాడు. కాని సాధ్యం కాలేదు. తండ్రిలాగా తానూ గొప్ప మేధావినని ఆమె గర్వం!

అలాంటి స్థితిలో రామ్మోహన్‌రాయ్ మలయవాసిని ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకోటానికి సిద్ధమయ్యాడు.

రాయ్‌ది ఆ వూరే. ధనవంతుడు. అతని తండ్రిని అవధాని విమర్శించేవాడు. మలయవాసినికి కూడా ఐశ్వర్యం వున్న ఆ కుటుంబం అంటే మంట.

అందేత మలయవాసిని అతను పెళ్ళి చేసుకొంటాననగానే [illegible] గంటేసి అతని నోళ్ళో నాలిపోలేదు.

'అసలు యీ వివాహ వ్యవస్థను గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?'

రాయ్ రాజకీయాలు మాట్లాడడు. భావుకుడు. సంస్కరణాభిలాషి. పుస్తక పఠనం అతనికున్న గొప్పహాబీ.

మలయవాసిని ప్రశ్నకి అతను చిరునవ్వు నవ్వేడు. సమాధానం యివ్వలేదు. మలయవాసిని అతనిమీద దండయాత్ర చేసింది.

'యీ బూర్జువా వివాహ వ్యవస్థ నిజానికి సమిష్టి పెండ్లాల వ్యవస్థ. బహిరంగ వేశ్యావృత్తి, ప్రచ్ఛన్న వేశ్యావృత్తి యీ సమిష్టి పెండ్లాల వ్యవస్థలో అంతర్భాగాలు. మీకు తెలీదేమో. బూర్జువాకు తన భార్య కేవలం వుత్పత్తి సాధనంగా మాత్రమే కన్పిస్తుంది. ప్రస్తుత వుత్పత్తి వ్యవస్థ సమూలంగా పెకలింపబడ్డ తప్ప యీ స్థితిలో మార్పురాదు. స్త్రీకి సరైన గౌరవ ప్రపత్తులు, సామాజిక న్యాయం, భద్రత చేకూరదు. ఏమంటారు?'

అనవసర వాగ్యుద్ధాలంటే యిష్టంలేని రాయ్ ఏమీ అనలేదు. అతని మౌనం అతని బలహీనతగా, అజ్ఞానంగా భావించి మలయవాసిని మరో అస్త్రాన్ని విసిరింది.

"అందుకే శాస్త్రీయ అవగాహన అవసరం అని నేను మొత్తుకొనేది. డబ్బు,డిగ్రీలు వున్నంతమాత్రాన శాస్త్రీయ అవగాహన అలవడదు"

'అనేదో అవగాహన లేకపోతే పెళ్ళి చేసుకోకూడదా? యిదెక్కడిధర్మశాస్త్రం?' రాయ్ మెల్లగా అన్నాడు.

పంతొమ్మిది వందల డెబ్బై ఏడు ఎన్నికల ఫలితాలు ప్రకటన అవుతున్నప్పటి ఇందిరాగాంధీ అయ్యింది మలయవాసిని పోషణం! ఆ తర్వాత మరింత తారా స్థాయిలో తీవ్రంగా అంది.

'శాస్త్రీయ అవగాహన లేనంతకాలం పురుషుడు భార్యను బానిసలా చూస్తాడు. స్త్రీకి సంఘంలో గౌరవ ప్రపత్తులుండవు.'

'నేను నా భార్యను బానిసలా, ఉత్పత్తి సాధనంలా చూడను. సాటి మనిషిలా—చేతనామూర్తిలా చూస్తాను'

'పెళ్ళి కాకముందు ప్రతిమగాడూ చెప్పే కబుర్లేయివి. సమానహక్కులిస్తారా స్త్రీకి?'

'యిస్తాను. కాని హక్కులన్న ఆలోచన కూడా బూర్జువా వ్యవస్థే ననుకొంటాను?'

నివ్వెరపోయిందతని ప్రశ్నకు!

'అందుకని హక్కులన్నీ మీ గుప్పిట్లో పెట్టుకొని స్త్రీని అణగ దొక్కుతారా? పతివ్రతా ధర్మాలు చెప్పి నిర్వీర్యురాలిని చేస్తారా?'

'నా భార్యను నేను గౌరవిస్తాను'

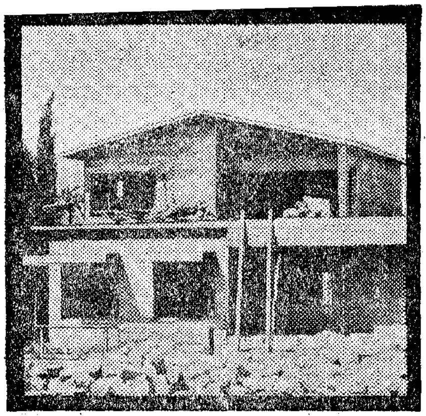

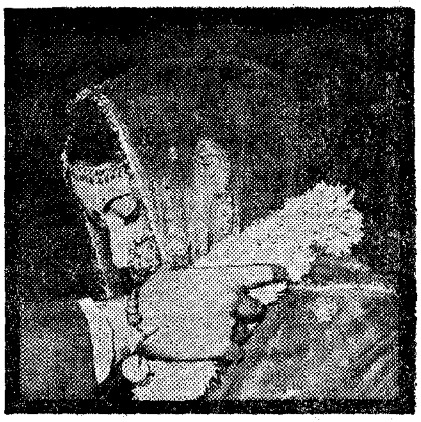

మీరు యింకా యే యితర ఖర్చులకు ఆలోచిస్తున్నారు

మీకు అందించిన దానికొరకు కెనరా బ్యాంకను సహాయము చేయనీయండి

భవిష్యత్తులో మీరు తలపెట్టిన పెద్ద ఖర్చులనైనా సగము ఖర్చు కెనరా బ్యాంకు భరిస్తుంది. మీరు ముందుగా ఆలోచించి పొదుపు వేసిన ప్రతిదీ మీకు అందుబాటులోనే వుంటుది. మీకు రాబోయే యే విధమయిన ఖర్చులకుగాను సహాయముచేయుటకే కెనరా బ్యాంక్ ప్రత్యేకమయిన ప్రణాళికలను కలిగియుంది.

ఎన్నాళ్ళనుంచో కోరుకొంటున్న మోటారుకారా! స్కూటరా! స్వంతయిల్లా! మీ బిడ్డకి వున్నత విద్యయా! లేక పెళ్ళా! కామధేను పొదుపు ప్రణాళికలో మీ డబ్బును కాలపరిమితిలో ఎక్కువ వృద్ధిపొందును.

ఈ ప్రణాళికలోని గొప్ప విశేషమేమనగా మీకు కావలసిన మొత్తములో కొద్దిభాగమును పొదుపు పరచుటయే. పొదుపుపరచు మొత్తమును, నెలల సంఖ్యను మీరే నిర్ణయించుకొనండి. దానిమీదనుండి వడ్డీమీద వడ్డీయే మీకు నెలనెలా మంచి రాబడి, మరియు మీ డబ్బు రెండింతలకు పైగా వృద్ధిపొందుతుంది.

మీ దగ్గిరలో నుండు కెనరా బ్యాంక్ శాఖకువెళ్ళి వివరములు తెలుసుకొనండి

మా యితర ప్రత్యేక ప్రణాళికలు: విద్యానిధి నిరంతర కాలక్షేమ.

కామధేను పొదుపు

కెనరా బ్యాంక్

GROWING TO SERVE · SERVING TO GROW · CANARA BANK

కెనరా బ్యాంక్ (జాతీయ బ్యాంక్)
దేశము మొత్తమున 1200కు పైగా శాఖలు కలవు.

maa CB 5 Tel B 80

తెల్లని మెరిసే పళ్ళకు, గట్టి చిగుళ్ళకు

జెమిని పళ్ళపొడి వాడండి

ఉత్పత్తిదారులు: ఫోన్: 877
జెమిని కెమికల్ ప్రొడక్ట్సు
మచిలీపట్నం-521001

ఆంధ్రప్రదేశ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్
జెమిని ఏజన్సీస్, ఫోన్: 209
రాబర్ట్సన్‌పేట, మచిలీపట్నం-1

స్టాకిస్టులు కావలెను

శుభవార్త

నాడి ప్రవీణ, దీర్ఘరోగ నిపుణులు
డా. ఎస్. ఎస్. రావు, M. B. H, R. M. P.
గారిని సంప్రదించండి.

రావూస్ ప్రోడక్ట్సు & క్లినిక్,
ప్లాట్ నెం. 471. మాదాపురం రోడ్‌లో, జూబ్లిహిల్సు
కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ బిల్డింగ్సు, బంజారాహిల్సు ఎక్స్‌టెన్షన్.
హైదరాబాద్-500034. [నాంపల్లినుండి బస్సు రూట్ 9. V]

శరీర బలహీనత, పూర్తిగా పెరుగుటగాని, చిన్నప్పటినుండి ఏమందువలన లావుకాకపోవుట అంగములు వుండవలసిన సైజులో వుండకపోవుట, నరముల బలహీనత, మానసికవ్యాధులు, ఫిట్సు, భయం, గుండె దడ, రక్త ప్రసరణ ఎక్కువ గావడం లేక తక్కువ గావడం, సర్వ విధములగు దగ్గులు, ఉబ్బసం, పొత్తికడుపు ఎత్తుగా పెరగడం, జలోదరం, కడుపు నొప్పి, గ్యాస్ట్రిక్ ట్రబుల్స్ లివర్ జబ్బులు, కడుపులో గాలిచేరుట, స్త్రీల ముట్టుకట్టు నొప్పి, కమునువ్యాధి (ఏ రంగైనాసరే) మూత్ర వ్యాధుల మూలశంక, శుఖవ్యాధులు, స్త్రీలకుగాని, పురుషులకుగాని ఒకరిపై ఒకరికి విముఖత, పిల్లలు లేకపోవుట, వీపు నొప్పి, నడుమునొప్పి, కీళ్లవ్యాధులు, వాపు, నీరు చేరుట, చర్మ వ్యాధులు, పుండ్లు, ఎక్కడైనా చర్మము దళసరిఎక్కుట, బోదవాపు, జ్వరం, పక్షవాతం మొదలైన వ్యాధులు దీర్ఘ వ్యాధులుగా పరిణమించినపుడు మాత్రమే వీరు చికిత్స చేయుదురు. తరుణ వ్యాధులు వీరు తీసుకోరు.

సంప్రదించు కాలం : ఉ. 7 గం. నుండి సా. 5 గం. వరకు
పరీక్షఫీజు రు. 15/-. చికిత్సకు అదనం.

ప్రతి నెల క్యాంపులు :- 5వ తేది కర్నూలు — న్యూ ఉడిపి హొటల్, పెద్ద మార్కెట్ వద్ద. 6వ తేది గుంటకల్ — శ్రీలాడ్జి. 7వ తేది కడప — ద్వారకాలాడ్జి. 8వ తేది తిరుపతి— భీమాస్ అనెక్స్ లాడ్జి. 9, 10 తేదీలు మద్రాస్—కోమల విలాస్, నెం.5 ఫ్రాన్సిజోసఫ్ స్ట్రీట్ (జి.టి.). హైకోర్టు ఎదురుగా. 11వతేది నెల్లూరు—రాఘవ విహార్, 12వ తేది గుంటూరు—ఉడిపి శ్రీకృష్ణ భవన్, స్టేషన్‌రోడ్. 13, 14 తేదీలు రాజమండ్రి శాంతినివాస్ (మెయిన్ రోడ్), 15, 16 తేదీలలో వైజాగ్ బృందావన్ లాడ్జి. డాబా గార్డెన్సు 17వ తేది విజయవాడ—మోడర్న్‌కేఫ్ లాడ్జి (గాంధీనగర్). 18వ తేది ఖమ్మం —మయూర్‌కేఫ్ (శేషమహల్ లాడ్జి). 19వ తేది వరంగల్ —హొటల్ నటరాజ. 20వ తేది నుండి హెడ్డాఫీసు.
N.B.! పోస్టుద్వారా సలహా కోరువారు ఫీజు రూ. 15 —, జవాబుకు పోస్టుబిళ్లలు పంపవలెను.

అవగాహన

(18వ పేజీ తరువాయి)

వుద్యోగి అన్న దయ అన్నా లేకుండా ఆకాశాన్నంటే అద్దె అడిగింది.

'మధ్యతరగతి బూర్జువాల పట్ల దయ ఏమిటండీ? సోషలిస్టు అవగాహన వున్న వాడెవడూ ఆ పని చేయడు. కార్మిక పక్షపాతం చూపాలి.'

'మీ కార్మికులకే అద్దెకిస్తే బాగుండేదిగా?' అలా అనాలనిపించినా రాయ్ అనలేదు. ఆమె అప్పుడనబోయే మాటేమిటో అతనికి తెల్సు.

'మీకు చారిత్రక అవగాహన బొత్తిగా లేదండీ.'

ఆ బ్రహ్మాస్త్రానికి తిరుగులేదు మరి!

* * *

పక్కవాటాలో చేరిన నూతన జంట మాట్లాడుకొనే మాటలు మలయమాలిని చెవిన పడుతూనే వుండేవి. మొదట్లో 'బూర్జువా సెంటిమెంట్లు, బూర్జువా సరదాలు' అనుకొని చిరాకు పడింది. అయితే వినగా వినగా వాళ్ల మాటల్లో గల అనురాగం, ఆత్మీయత ఆమె గుండెల్ని తాకసాగాయి. ఏదో లోటు ఫీలవసాగింది మలయమాలిని!

'ఇవాళ డ్యాన్సు ప్రోగ్రాం వుందిటండి. నాకు వెళ్లాలని వుంది. మీకూ అంగీకారమైతే రెండు టిక్కెట్లు కొనుక్కొస్తాను. ఏమంటారు?' వోరోజు రాయ్ అన్నాడు.

భర్త కొత్తలో ఇలా ప్రతిదానికీ అడుగుతుంటే, మర్యాదనిచ్చి మన్నన చేస్తుంటే ఏదో గర్వం! థ్రిల్!

కానీ యివాళ ఆ అనుభూతి కలగటం లేదేం? అతని మంచితనం, మర్యాదా మొహంమొత్తుతున్నదేం?

'ప్రతిదానికీ నా అనుమతి కావాలా? మీరు టిక్కెట్లు కొనుక్కొచ్చి డ్యాన్సుకు రమ్మంటే రానా నేను?' మొగుడిమీదికి ధ్వజమెత్తింది.

'అలాగనికాదు. నా అభిరుచిని మీ నెత్తిన రుద్దటం నిరంకుశత్వం కాదూ? మీ వ్యక్తిత్వానికి విలువనివ్వడం నా ధర్మం కదాండి? ఏమంటారు?'

మలయమాలిని కొత్తజంట సంభాషణల్లో ఆత్మీయత గుర్తుకొచ్చింది. ఏది

ఎవరికి వారే పిల్చు కొంటూ ఉండాలి వాళ్ళు. వింత ఆప్యాయతా!

ఆమెకు ఉక్రోషం వచ్చింది. అందులో నుంచి బాధ—ఏడుపు!

'ముందు నుంచి యిలా 'అండీ'లు గుండీలు మానేయండి. ఏం? పెద్ద—మగవారు! భార్యను 'అండీ' అని 'మీరు మీరని' పిలవటానికి సిగ్గేయటం లేదూ?'

'అదేమిటండీ? కొత్తగా మాట్లాడు తున్నారే యివాళ?'

'పక్కవాటాలో శాంతను ఆమె భర్త ఏలా పిలుస్తాడో విన్నారా? ఏం? నాకా ఆప్యాయత, అనురాగం అక్కర్లేదను కొన్నారా? యికనుంచి పరాయిదాన్ని పిల్చినట్లు పిలిస్తే వూరుకోను. తెల్సిందా?' శాసనం అది.

'అలాగే పిలుస్తాను. కానీ అప్పుడు మీరు నన్ను కూడా 'ఒరేయ్ — ఏమిట్రా' అని పిలవాల్సి వుంటుంది. పెళ్ళికి ముందు మీకిచ్చిన మాటను మర్చిపోలేదండీ నేను. మాటతప్పే మనిషిని కాను నేను.'

* * *

భర్తచేత 'అండీ' మాన్పించటానికి మలయవాసిని ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసింది. కోపాలు — అలకలు — పోట్లాటలు — నిష్ఠూరాలు — ఆమె ఎన్నిచేసినా అతను తన పద్ధతి మార్చలేదు. తన శాంతంతో, మంచి తనంతో ఆమెను జయిస్తూనే వచ్చాడు.

'ఛీ ఆడదానితో— అందులోనూ తాళి కట్టిన భార్యతో పోట్లాడడంకూడా చాత కాని వాడిని పెళ్ళి చేసుకోటం నాదే పొరపాటు.'

'పెళ్ళాంతో పోట్లాడటం ఏం గొప్పండీ? యింకా శ్రామిక పక్షపాతంతో వారి హక్కులకోసం బూర్జువా వర్గాల వారితో పోరాడినా ఫలంగాని.'

'ఆ—! ఉట్టికెక్కలేనమ్మ స్వర్గాని కెక్కుతుందా అని— భార్యా పక్షపాతం లేదు— ఆడదానితో పోట్లాడలేరు. యిక మీరేం విప్లవాలు నడిపిస్తారు?'

భర్త గౌరవించే కొద్దీ మలయవాసినికి కంపరం పెరిగింది. అతను లొంగిపోయే కొద్దీ ఆమెకు, అతను తిరగబడి తనని తన్నాలన్న కోరిక పెరిగిపోయింది. మానసికంగా మార్పు రాసాగింది.

అవగాహన

ప్రయత్నించి నాగ్నాటని తగ్గించుకొంది. ఎంగిలి ముక్కల వాడకాన్ని విసర్జించింది. కొత్తగా ఆలోచించింది. కొత్త పాఠాలు నేర్చుకొంది!

'ఏమండీ. నాదో చిన్న అభ్యర్థన' రాత్రి వేళ, రాగోదయ సమయాన, భర్త చెంత చేరి లాలనగా అంది మలయవాసిని.

'అభ్యర్థన ఏమిటి? హక్కు. చెప్పండి' అంటాడని ఆమెకు తెల్సు. అంచేత అతనికా అవకాశం యివ్వలేదు!

కొత్త భార్య సాక్షాత్కార మయినట్టుంది రాయ్‌కి!

'సంప్రదాయ జీవన సరళిలో మనిషి యొక్క శారీరక మానసిక ధర్మాలు యిమిడి వున్నాయని అవగాహన చేసుకొన్నానండీ. మీ మంచితనంతో నన్నింకా చిత్రవధ చేయకండి. పెళ్ళికి ముందు ఇంటర్వ్యూ. నేను పెట్టిన కండిషన్లు మర్చిపోండి. ప్లీజ్. మీ భార్యగా నాకు సంపూర్ణ అనురాగాన్ని, ఆత్మీయతని ప్రసాదించండి—'

మలయమారుతీయంత చల్లగా వున్నాయి ఆమె మాటలు. భార్యను దగ్గరికి తీసుకొన్నాడు రాయ్.

'స్వభావసిద్ధంగా నువ్వు మంచిదానివి మలయం. అయితే నీ ఆలోచన కొద్దిగా వక్రించింది. ఎక్కడో చెప్పుకో చూద్దాం.'

'శాస్త్రీయ అవగాహన పేరిట మనిషి మనో ధర్మాన్ని విస్మరించటమా? హక్కులు పేరిట స్పర్ధను [illegible] సృష్టించుకోటమా?'

'అజ్ఞానం బలిసిన రోజుల్లో పూర్వం, భారతీయ ధర్మశాస్త్రాలలోని కొన్ని ముక్కలు మాత్రమే నేర్చుకొని, తామే సకలశాస్త్రవేత్తల మైనట్లు మనుష్యుల్లో మూఢత్వాన్ని నూరిపోసేరు కొందరు. యిప్పుడు— విదేశీయమైన ఏ సిద్ధాంతం లోని కొన్ని ఎంగిలి ముక్కల్ని ఏరుకొని శాస్త్రీయ దృక్పథం అంటూ కొత్త మూఢత్వాన్ని ఇంజెక్షన్ వేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు మరికొందరు. మీ నాన్న నుంచి నేర్చుకొన్న అలాంటి ఎంగిలి ముక్కలే నీ బుద్ధి వక్రం కావటానికి కారణం. ఏ సిద్ధాంతమైనా ఆ దేశ మౌలిక సంస్కృతి సంప్రదాయాలకూ విశ్వాసాలకూ అనుగుణంగా వుండాలి. అలా కాకపోతే స్పర్ధ తప్ప జీవితంలో సంయమనం సమకూరదు. శాంతి, ప్రగతి వుండదు.'

'ఏమీ తెలియని అమాయకుల్లా నటించారన్నమాట! అబ్బో— మీకు చాలా తెల్సే?'

'ఏమీ తెలియకుండా నిన్ను పెళ్ళి చేసుకొనే సాహసాన్ని చేస్తానా?'

''అయినా నా మొండి ధోరణిని యిన్నాళ్ళు ఎలా సహించారండీ?'

'ప్రేమతో, సహనంతో జయించలేనిదేముంది మలయం? ప్రేమించి చేసుకొన్న భార్యను సంస్కరించుకోలేనివాడు, సంఘాన్ని దేశాన్ని ఏం సంస్కరించ గలుగుతాడు?'

'నేను చాలా అదృష్టవంతురాలినండీ.' మలయానిలంలా మెల్లగా చల్లగా అందామె!